

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2021/2022
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Zarządzanie, I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia specjalistycznego
Rok studiów: III	Semestr: VI
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Lucyna Szczygieł, dr inż. lucyna.szczygieł@pwste.edu.pl
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- w zakresie **wiedzy** – student zna i rozumie istotę organizacji, jej struktury oraz funkcje zarządzania,
- w zakresie **umiejętności** – student posiada umiejętność pozyskiwania danych i wykorzystywania ich do analizy procesów,
- w zakresie **kompetencji społecznych** – student ma świadomość doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- w zakresie **wiedzy** – celem zajęć jest zaznajomienie z problematyką w zakresie proekologicznego zarządzania organizacją oraz systemowych metod zarządzania środowiskowego organizacji,
- w zakresie **umiejętności** – celem zajęć jest wykształcenie u studentów umiejętności w zakresie przygotowania polityki środowiskowej organizacji oraz identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych,
- w zakresie **kompetencji społecznych** – celem zajęć jest uświadomienie studentowi zalet pracy zespołowej oraz przyjmowania w zespole różnych ról.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
ZS_W01	pojęcia związane ze zrównoważonym rozwojem i środowiskiem	K_W02
ZS_W02	systemowe metody zarządzania środowiskiem w organizacji, systemy zarządzania środowiskowego oparte na normach ISO i EMAS	K_W05
Umiejętności – potrafi		
ZS_U03	zaprezentować problematykę dotyczącą oddziaływania na środowisko, zidentyfikować znaczące aspekty środowiskowe	K_U01
ZS_U04	opracować politykę środowiskową zgodnie z wymaganiami PN-EN ISO 1400	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
ZS_K05	Jest gotów do podejmowania inicjatyw społecznych.	K_K13

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Zrównoważony rozwój	wykład	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	zaliczenie w formie pisemnej
TP-02	Cykl PDCA	wykład	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	zaliczenie w formie pisemnej

TP-03	Geneza systemowego zarządzania środowiskiem	wykład	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	zaliczenie w formie pisemnej
TP-04	Systemowe metody zarządzania środowiskowego	wykład	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	zaliczenie w formie pisemnej
TP-05	System zarządzania środowiskowego wg normy	wykład	wykład podający z prezentacją multimedialną, wykład problemowy	zaliczenie w formie pisemnej
		ćwiczenia		
TP-06	Tworzenie polityki środowiskowej organizacji	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy przy wykorzystaniu programów komputerowych, metody aktywizujące (praca w grupach, studium przypadku, itp.)	zaliczenie pisemne, kolokwium, obserwacja bezpośrednia, ocena zadania projektowego
TP-07	Identyfikacja aspektów środowiskowych i ocena ich istotności	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy przy wykorzystaniu programów komputerowych, metody aktywizujące (praca w grupach, studium przypadku, itp.)	zaliczenie pisemne, kolokwium, obserwacja bezpośrednia, ocena zadania projektowego
TP-08	System EMAS	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy przy wykorzystaniu programów komputerowych, metody aktywizujące (praca w grupach, studium przypadku, itp.)	zaliczenie pisemne, kolokwium, obserwacja bezpośrednia, ocena zadania projektowego
TP-09	System zarządzania środowiskowego zgodnie z ISO 14001	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy przy wykorzystaniu programów komputerowych, metody aktywizujące (praca w grupach, studium przypadku, itp.)	zaliczenie pisemne, kolokwium, obserwacja bezpośrednia, ocena zadania projektowego
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Nierzwicki W., *Zarządzanie środowiskowe*, PWE, Warszawa 2006.
2. Urbaniak M., *Zarządzanie jakością, środowiskiem oraz bezpieczeństwem w praktyce gospodarczej*, Wyd. Difin, Warszawa 2007.
3. Nowicki P., Kafel P., *Wybrane zagadnienia zarządzania jakością*, Wyd. UE Kraków 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Bugdol M., *System zarządzania jakością według normy ISO 9001:2015*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2018.
2. Gruszecki K., *Prawo ochrony środowiska*, wyd. LEX, Warszawa 2007.
3. ISO 14001 *Systemy zarządzania środowiskowego – ogólne wytyczne dotyczące zasad, systemów i technik wspomagających*.
4. Borys T., Rogala R., *System zarządzania jakością i zarządzania środowiskiem*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2007.
5. Szymonik A., *Ekologistyka. Teoria i praktyka*, Difin, Warszawa 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

ZS_W01 - czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu; weryfikacja: zaliczenie pisemne

ZS_W02 - czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu; weryfikacja: zaliczenie pisemne

ZS_U03 - przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, wykonanie projektu, aktywność na zajęciach; weryfikacja: obserwacja bezpośrednia, ocena projektu, prezentacji, kolokwium

ZS_U04 - przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, wykonanie projektu, aktywność na zajęciach; weryfikacja: obserwacja bezpośrednia, ocena projektu, prezentacji, kolokwium

ZS_K05 - opracowanie projektu, wykonanie projektu autoprezentacji, aktywność na zajęciach; weryfikacja: obserwacja bezpośrednia, ocena projektu, prezentacji

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Obejmuje oceny częściowe wspomagające określenie okresowych osiągnięć studentów, umożliwiające identyfikację ewentualnych braków w uzyskaniu założonych efektów uczenia się. Ocena ustalana jest na podstawie częściowych ocen zdobytych przez studenta w ramach zajęć w następujących obszarach: wiedzy nabytej w czasie realizacji zajęć poprzez zaliczenie egzaminu pisemnego i zaprezentowanie własnego projektu, podczas prezentacji multimedialnej oraz aktywności na zajęciach, kreatywności, otwartości w określonym obszarze tematycznym.

Ocena podsumowująca:

Na **ocenę dostateczną** student ma wiedzę i potrafi zdefiniować: pojęcia związane z funkcjonowaniem i zarządzaniem organizacją w środowisku, scharakteryzować współczesną gospodarkę, opisać zasady tworzenia polityki proekologicznej przedsiębiorstwa, student akceptuje losowo dobrany skład zespołu, uzgadnia podział zadań w pracach zespołowych.

Na **ocenę dobrą** student ma wiedzę i potrafi wymienić czynniki wpływające na politykę ekologiczną i strategię środowiskową przedsiębiorstwa, opisać problematykę ochrony środowiska przyrodniczego, rozpatrzyć różne warianty polityki proekologicznej przedsiębiorstwa, słucha argumentów członków zespołu, nawet gdy się z nimi nie zgadza, modyfikuje zakres i sposób realizacji wykonywanych zadań w celu osiągnięcia.

Na **ocenę bardzo dobrą** student ma pogłębioną wiedzę i potrafi scharakteryzować politykę ekologiczną i uwarunkowania strategii środowiskowej przedsiębiorstwa, wyprowadzić wnioski dotyczące powiązań współczesnej gospodarki z problematyką ochrony środowiska przyrodniczego, opracować zakres polityki proekologicznej przedsiębiorstwa oraz przeprowadzić proces auditu polityki środowiskowej, weryfikuje własne poglądy i akceptuje wspólnie wypracowane stanowisko, czynnie uczestniczy w ocenie wykonanych zadań przez poszczególnych członków zespołu

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia mogą być realizowane w formie e-learningu z wykorzystaniem platformy Teams.